

РЕШЕНИЕ

№ 16382

гр. София, 13.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 36 състав, в публично заседание на 13.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наташа Николова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **1903** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] /ЕР ЮГ/ - [населено място], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], чрез юрк. Е. В., срещу Решение № Ж-19 от 10.01.2024 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от Закона за енергетиката и чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3/21.03.2013 г. за лицензиране дейностите в енергетиката на Е. ЮГ ЕАД са дадени задължителни указания: 1. в 7-дневен срок от получаване на решението да анулира количествата електрическа енергия, отразени в Справка за коригиране на сметка за електроенергия от 02.10.2023 г. и фактура [ЕГН]/11.10.2023 г., издадени на Н. М. Х. за обект с ИТН 1349495, находящ се в [населено място], [улица]; 2. в 7-дневен срок от получаване на решението да анулира начислените на основание на Констативен протокол 704333/07.09.2023г. количества електрическа енергия, отразени и в Справка за коригиране на сметка за електроенергия от 02.10.2023 г. и фактура [ЕГН]/05.10.2023 г. издадени на Н. М. Х. за обект с ИТН 1349495, находящ се в [населено място], [улица]; 3. в 7-дневен срок след изпълнение на т. 1 да уведоми Комисията за предприетите действия.

В жалбата на „Електроразпределение Юг“ ЕАД са изложени съображения, че административният акт на КЕВР е неправилен поради липса на компетентност, издаден при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалния закон, като административният орган не е събрал и изследвал всички факти и обстоятелства, които са относими за правилното произнасяне по жалбата на клиента. На следващо място, жалбоподателят изразява становище, че процедурата по преизчисление на

количествата електрическа енергия е извършена законосъобразно без наличието на съществени пропуски. Жалбоподателят изразява искане оспореното решение на КЕВР да бъде отменено като незаконосъобразно и съдът да се произнесе по същество на жалбата на клиента, която да бъде оставена без уважение. Претендира присъждане на направените разноски по делото.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, се представлява се от юрк. Г., която поддържа жалбата и искането за отмяна на процесното решение на КЕВР. Претендира разноски по делото.

Ответникът - Комисията за енергийно и водно регулиране, редовно призован представлява се от процесуалния си представител – юрк. Д., който оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – С. Х., редовно призован, не се явява, не се представлява, не изпраща становище.

Административен съд София-град, III отделение, 36 състав, след като обсъди релевираните с жалбата основания и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по повод подадена жалба, с вх. № Е-11ИН-00-623 от 24.10.2023 г., подадена от С. Х. срещу „Електроразпределение Юг“ ЕАД. Жалбата е във връзка е констатирана неизправност на електромер - „изгаснал дисплей“, въз основа на която са начислени количества електрическа енергия и са издадени фактури. В жалбата се излагат твърдения, че неправомерно са начислени количества електрическа енергия в общ размер на 358,84 лв.

Жалбата е подадена в КЕВР, във връзка е което е изискано становище от електроразпределителното дружество, което е постъпило в Комисията с писмо е вх. № Е-11ИН-00-623 от 07.10.2023 г. В него „Електроразпределение Юг“ ЕАД, е посочило, че жалбата е във връзка с 2 броя издадени фактури и излага следната фактическа обстановка: На обект с клиентски номер [ЕГН] е титуляр Н. Х. със средство за търговско измерване (СТИ) с ИТН 1349495, което е с дистанционно отчитане, е установено, че през месец юли 2023 г. не е имало комуникация със системата на дистанционно отчитане и е било възложено на отчетник да извърши отчитане на място. В началото на месец август 2023 г. обектът на [улица] [населено място] е посетен от отчетник, но до електромера не е осигурен достъп. На 07.09.2023 г. е извършена подмяна на СТИ поради „изгаснал дисплей“, като е съставен Констативен протокол (КП) № 704333 от 07.09.2023 г.

Вследствие на извършената подмяна са издадени следните корекционни фактури: Корекционна фактура № [ЕГН] от 05.10.2023 г. на стойност 259,56 лв. за неотчетена електрическа енергия за периода от 18.07.2023 г. до 07.09.2023 г. и Корекционна фактура № [ЕГН] от 11.10.2023 г., на стойност 102,28 лв. за, която обхваща измереното количество електрическа за периода от 01.07.2023 г. до 18.07.2023 г.

Въз основа събраните данни и доказателства, след приключване на проверката по жалбата, на основание чл. 145, ал.1 от Наредба № 3, от Комисията за енергийно и водно регулиране, е изготвен доклад вх.№ Е-Дк-8/05.01.2024 г. Изготвен е и проект на решение, отразено в извлечение от протокол № 6/10.01.2024 г., в които са отразени обстоятелствата по жалбата, становището на проверяваното лице, събраните по административната преписка доказателства, правните и фактическите констатации по жалбата. Към тях са приложени и всички събрани по административното производство доказателства.

С оспореното в настоящото производство Решение № Ж-19 от 10.01.2024 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от Закона за

енергетиката и чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3/21.03.2013 г. за лицензиране дейностите в енергетиката на Е. ЮГ ЕАД са дадени следните задължителни указания: 1. в 7-дневен срок от получаване на решението да анулира количествата електрическа енергия, отразени в Справка за коригиране на сметка за електроенергия от 02.10.2023 г. и фактура [ЕГН]/11.10.2023 г., издадени на Н. М. Х. за обект с ИТН 1349495, находящ се в [населено място], [улица]; 2. в 7-дневен срок от получаване на решението да анулира начислените на основание на Констативен протокол 704333/07.09.2023г. количества електрическа енергия, отразени и в Справка за коригиране на сметка за електроенергия от 02.10.2023 г. и фактура [ЕГН]/05.10.2023 г. издадени на Н. М. Х. за обект с ИТН 1349495, находящ се в [населено място], [улица]; 3. в 7-дневен срок след изпълнение на т. 1 да уведоми Комисията за предприетите действия.

Комисията за енергийно и водно регулиране в решението си сочи, че редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия са описани в Раздел IX на ПИКЕЕ като се позовава на нормата на чл. 47, ал. 1 от ПИКЕЕ, а именно, че: „Когато при проверка по реда на тези правила се установи грешка над допустимата, съгласно наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията и наредбата по чл. 7, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите и приложението към тези правила, съответно неизмерване, неправилно и/или неточно измерване или наличие на измерени количества електрическа енергия в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, количеството електрическа енергия се определя съгласно раздел IX от тези правила“.

В решението си административният орган цитира нормата на чл. 49, ал. 6 на ПИКЕЕ, а именно „В случай, че причините за повредата на средство за търговско измерване се дължат на форсмажорни обстоятелства по смисъла на тези правила, операторът на съответната мрежа може да не изпраща демонтираното СТИ на компетентния орган за метрологичен контрол, като количеството електрическа енергия, в този случай се изчислява по реда на чл. 39, ал. 4 и ал. 5 от ПИКЕЕ или по реда на чл. 52, ал.1 от ПИКЕЕ“, както и нормата на чл. 52, ал. 1, т. 1 от ПИКЕЕ „В случаите на техническа неизправност на СТИ, поради която използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени и не е установена външна намеса при проверка или отчет, преминалото количество електрическа енергия се изчислява по реда на чл. 39, ал. 4 и ал. 5 от ПИКЕЕ“.

В решението на Комисията за енергийно и водно регулиране са обсъдени понятията за форсмажорно обстоятелство, съгласно параграф 11 от ДР на ПИКЕЕ и за непреодолима сила, съгласно чл. 3, т. 16 от Общи условия на договорите за достъп до електроразпределителната мрежа и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на Е. ЮГ ЕАД. В чл. 65, ал. 3 от Общите условия е посочено, че „позоваващата се страна задължително уведомява другата страна за възникнала непреодолима сила, в случай, че позоваващата се страна е Е. ЮГ ЕАД, това уведомление се извършва чрез средствата за масово осведомяване. Страната, позоваваща се на непреодолима сила, задължително се снабдява с документ от оторизиран орган за наличието на непреодолима сила“.

КЕВР приел, че от електроразпределителното дружество не е била спазена процедурата по начисляване на количеството електрическа енергия съгласно ПИКЕЕ, тъй като дружеството не е изпратило демонтираното СТИ на компетентния орган за метрологичен контрол в срок до 14 дни от датата на проверката, за да се установи състоянието и функционалността на СТИ.

В съдебното производство е приета като доказателство административната преписка, документите, представени в жалбата и събрани допълнително гласни доказателства и изслушана съдебно-електротехническа експертиза от вещо лице доц. д-р инж. В. Й. Ч..

В своето заключение вещото лице сочи, че Констативният протокол № 704333/07.09.2023

отразява техническото състояние на електромера на имота на клиента. Техническото състояние на електромера, установено в протокола, води до неизмерване на електрическата енергия. След подробно проучване на предоставените писмени материали по делото, както и след запознаване със съответните нормативни актове, експертът е достигнал до извод, че количествата електрическа енергия за периода 01.07.2023г. - 18.07.2023 г. са правилно определени по данни от паметта на електромера, като методиката за изчисляване на неотчетеното количество електрическа енергия е правилно приложена, съгласно чл. 52, ал. 1, т. 2 от ПИКЕЕ. Съответно количеството електрическа енергия е правилно остойностено съгласно чл. 52, ал. 1, т. 2 от ПИКЕЕ. Процесният електромер попада в Група 27 - еднофазни електромери и има изискуемите знаци за оценено съответствие. Спазени са сроковете за вторична проверка съгласно Заповед №А-616 на ДАМТН, като месечният сетълмент за процесния период (м. юли) е приключен към датите на издаване на процесните фактури.

От показанията на свидетеля А. Г., работещ като ел. монтьор в „ЕВН България“ КЕЦ П. север, 02 група – работа с клиенти от 2006 година, се установява, че той взема всяка сутрин списък с електромери, които са без комуникация и тръгва по адреси. Когато са отишли на [улица], са видели, че електромера е с изгаснал дисплей. Потърсили са някой от живущите, но не са намерили никой. Извикали са служител от СОТ за свидетел. Не е установено външно въздействие върху електромера. При проверката са установили, че електромера има ток, но дисплея не работи. След демонтирането електромерите се събират в определени касетки и се изпращат. Той не изпраща електромерите за проверка. Електромерите се събират отделно и се изпращат от определени отдели. Не знае точно реда. Отделяли се поради това, че самият електромер има стикер „изгаснал дисплей“.

Съдът кредитира свидетелските показания като последователни, логични, съответстващи на писмените доказателства по делото.

Административен съд София-град, III отделение, 36 състав, при така установената фактическа обстановка прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от лице, имащо правен интерес от оспорване, като адресат на оспорения акт и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима за разглеждане по същество.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК в настоящото производство се преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното решение е издадено от компетентния за това независим специализиран държавен орган – КЕВР, в рамките на правомощията му.

Разпоредбата на чл. 10, ал. 1 ЗЕ посочва, че регулирането на дейностите в енергетиката и във водоснабдяването и канализацията се осъществява от КЕВР, която според чл. 11, ал. 1 с.з. е колегиален орган, състои се от 5 членове, включително председател. Комисията е постоянно действащ орган, който заседава, ако присъстват повече от половината от общия брой членове или от членовете на съответния състав /чл. 13, ал. 1 ЗЕ/. Комисията разглежда и решава постъпилите жалби в два състава, както следва: състав "Енергетика", който включва председателя и членовете със стаж в областта на енергетиката и състав "Водоснабдяване и канализация", който включва председателя и членовете със стаж в областта на водоснабдяването и канализацията – алинея втора на чл. 13. По аргумент от чл. 13, ал. 3, т. 1 ЗЕ КЕВР се произнася с мотивирани решения,

които се приемат с мнозинство повече от половината от общия брой членове или от членовете на съответния състав, от които поне един от членовете със стаж в енергетиката – при упражняване правомощия на комисията в енергетиката. Въздържане от гласуване не се допуска, а начинът на гласуване на всеки гласувал и мотивите на всеки гласувал против се отразяват в протокола към решението – чл. 13, ал. 4 ЗЕ. От приложеното по делото извлечение от Протокол № 6 от 10.01.2024 г. се установява, че на закрито заседание, проведено на 10.01.2024 г. са присъствали председателят и един член на Комисията със стаж в областта на енергетиката, които са гласували "за". Налице е предвиденото в чл. 13, ал. 3, т. 1 ЗЕ мнозинство, с оглед на което съдът намира, че Решение № Ж-19 е постановено от компетентен орган и не са налице основания за прогласяване на неговата нищожност.

Такъв тежък порок на акта не следва и от твърденията, че с произнасянето си КЕВР е надхвърлила правомощията си.

Комисията за енергийно и водно регулиране е колективен административен регулаторен орган, който е компетентен да се произнася по жалби на клиенти срещу ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, добивни предприятия, оператори на съоръжения за съхранение на природен газ и оператори на съоръжения за втечен природен газ, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон, и на потребители срещу В и К оператори, свързани с предмета на регулиране по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, съгласно чл. 22, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗЕ. Същото правомощие е предвидено и в чл. 142, ал. 1, т. 1 предложение последно от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). Съгласно чл. 75, ал. 2, т. 1 ЗЕ Комисията провежда контрол за спазване на условията на издадената лицензия, като видовете такъв и функции по осъществяването му са разписани в чл. 76 от с. з. В чл. 49, ал. 2, т. 7 от Наредба № 3/2013 г. е предвидено, че общите условия са неразделна част от лицензията. При това положение, част от регулаторната функция на КЕВР включва разглеждане на жалби на клиенти срещу лицензианти във връзка с изпълнение на задължения по издадената лицензия, в това число и предвидени в одобрените общи условия. Елемент от тези условия е фактурирането на дължимите се от клиента суми въз основа на данните от измерването, както и съдържанието на фактурата, включващо и определяне на стойността на ползваната услуга. От посочената нормативна уредба произтича както правото, така и задължението на КЕВР да се произнесе по подадената жалба срещу неправилно изчисленото количество консумирана електрическа енергия, поради което е неоснователен аргумента на жалбоподателя за намеса на регулаторния орган в гражданскоправни отношения. На упражнената от страна на КЕВР компетентност електроразпределителното дружество не може да противопостави своето договорно правоотношение с клиента.

Решението обаче е прието при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и е в противоречие с материалноправните разпоредби и целите на закона.

Основателни са възраженията на жалбоподателя, че Комисията е постановила оспореното решение при липсата на мотиви по релевантните за спора обстоятелства. Видно от жалбата на С. Х. до КЕВР е, че той не е твърдял, че през процесния период обектът не е консумирал ел. енергия, а е оспорил сумата, начислена му за консумираната енергия, респективно количеството консумирана енергия.

Е. дружество е твърдяло пред КЕВР, че поради изгаснал дисплей на СТИ за обекта на Х., не е отчетена консумираната електрическа енергия, а корекционните фактури за консумираната енергия през този период са изготвени на основание чл. 52, ал. 1, т. 1 ПИКЕЕ.

Относимата по този въпрос нормативна уредба се съдържа в приетите съгласно чл. 83, ал. 2, във връзка с чл. 83, ал. 1, т. 6 от ЗЕ Правила за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/, глава 9 от тях, регламентиращи редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия.

Според чл. 49, ал. 1 от ПИКЕЕ при извършване на проверки по реда на тези правила, операторът на съответната мрежа съставя констативен протокол. В следващите ал. 2 и ал. 3 на чл. 49 от Правилата е посочено, че констативният протокол се подписва от представител на оператора на съответната мрежа и от ползвателя или негов представител, като при отсъствие на ползвателя или на негов представител при съставянето на констативен протокол или при отказ от тяхна страна да го подпишат протоколът се подписва от представител на оператора на съответната мрежа и свидетел, който не е служител на оператора. В констативния протокол се отбелязват присъстващите на проверката, както и отказът за подписване от страна на ползвателя или на неговия представител, ако е направен такъв. В случаите по ал. 3 в седемдневен срок от датата на съставянето на констативния протокол операторът на съответната мрежа го изпраща на ползвателя с препоръчано писмо с обратна разписка или по друг начин в съответствие с предоставените от ползвателя данни за контакт – ал. 4, а когато при проверката се установи несъответствие на метрологичните и/или техническите характеристики на средството за търговско измерване с нормираните, нарушения в целостта и/или функционалността на средството за търговско измерване, съмнения за добавяне на чужд за средството за търговско измерване елемент, същото се демонтира и се поставя в безшевен чувал, който се затваря с пломба със знака на оператора на съответната мрежа и уникален номер. Номерът на пломбата и уникалният номер се записват в констативния протокол. Операторът на съответната мрежа изпраща демонтираното средство за търговско измерване на компетентния орган за метрологичен контрол в срок до 14 дни от датата на проверката. Според ал. 6 в случай, че причините за повредата на средството за търговско измерване се дължат на форсмажорни обстоятелства по смисъла на тези правила, операторът на съответната мрежа може да не изпраща демонтираното средство за търговско измерване на компетентния орган за метрологичен контрол, като количеството електрическа енергия в този случай се изчислява по реда на чл. 39, ал. 4 и 5 или по реда на чл. 52, ал. 1.

Анализът на цитираните правила сочи, че разпоредбата на чл. 49 от ПИКЕЕ се отнася до реда за извършване на проверка, при която при всички случаи се съставя констативен протокол. В ал. 5 на чл. 49 се прави разграничение на основните видове неизправности на СТИ, а именно: 1) несъответствие на метрологичните и/или техническите характеристики с нормираните; 2) нарушения в целостта и/или функционалността му и 3) съмнения за добавяне на чужд за СТИ елемент. Във всички тези случаи СТИ се демонтира, поставя се в безшевен чувал и се изпраща за метрологичен контрол на компетентния орган в срок до 14 дни от датата на проверката.

Хипотезите, при които СТИ може да не се изпраща за метрологична проверка са уредени в ал. 6 и в ал. 8, а именно при форсмажорни обстоятелства и добавяне на чужд за системата елемент или друга намеса, представляваща промяна на схемата на свързване, което не влияе на изправността на средството за търговско измерване. Няма спор между страните, че последните две хипотези не са налице.

Следващата разпоредба на ПИКЕЕ, а именно чл. 50 регламентира начина на преизчисляване на задълженията на ползвателите при различните ситуации на

неизмерване на ЕЕ. Алинея 1 се отнася до преизчисляване, когато СТИ не измерва или измерва неправилно. Алинея 2 урежда преизчисляването при промяна на схемата на свързване, водеща до погрешно измерване. Алинея 3 описва преизчисляването при липса на СТИ. Нормата на чл. 51 урежда хипотеза при неправомерно присъединяване, а чл. 52 се отнася до преизчисляване в случаите на техническа неизправност на СТИ, при което използваната ел. енергия преминава, но не се отчита, без да има външна намеса. Разпоредбата на чл. 53 предвижда как да се осъществи преизчисляването при повреда или неточна работа на тарифния превключвател и т. н.

При тези твърдения и възражения на спорещите страни, релевантните обстоятелства за спора, които КЕВР е следвало да прецени и изложи съображения по тях са следните - изгасналият дисплей на СТИ, може ли да доведе до неотчитане от СТИ на консумираната електрическа енергия през релевантния период и довела ли е до този резултат в конкретния случай; по какъв начин електроразпределителното дружество е определило количеството на консумираната енергия през релевантния период и правилен ли е той, вкл. и от гледна точка на остойносттаването й.

Вместо да анализира и изложи съображения по тези правнорелевантни въпроси, КЕВР в решението си е цитирала разпоредби от ПИКЕЕ и е формирала съображения по обстоятелства, които не са предмет на спора между страните и които не го разрешават.

От заключението на съдебно-електротехническата експертиза, както и от свидетелските показания, приети по делото също се установява, че състоянието на електромера при направената проверка е „с изгаснал дисплей“. Съдебно-електротехническата експертиза е изготвена единствено на база на документите по делото и тези представени на експерта от жалбоподателя, като възпроизвежда отразеното в КП, без да е извършен преглед и анализ на техническото състояние на устройството, без да са изведени собствени констатации и установени факти. В този смисъл въпреки, че се приема като доказателствено средство по делото доколкото отговаря на поставените въпроси, то СТЕ не спомага за изясняване на спорните по делото обстоятелства. В частта, с която се дава отговор на поставени от жалбоподателя правни въпроси, свързани с приложение на съответната нормативна уредба, то същото не следва да се съобразява от съда.

Въз основа на изложеното дотук, обжалваното решение се явява незаконосъобразно, съответно следва да бъде отменено, а преписката да се върне на Комисията за ново произнасяне по нея при съобразяване на мотивите на настоящото решение.

С оглед изхода на спора на "Електроразпределение ЮГ" ЕАД следва да се присъдят разноските, направени в производството, които са поискани своевременно. Видно от представения списък, съответстващ на документите по делото, жалбоподателят е направил разноски за държавна такса – 50 лв., възнаграждение за вещо лице – 1114.70 лв. и свидетел – 40 лв., в общ размер от 1 354,70 лв., в т.ч. и 150 лв. за юрисконсултско възнаграждение, които КЕВР следва да възстанови на жалбоподателя.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд – София- град, III отделение, 36 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] /ЕР ЮГ/ - [населено място], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], Решение № Ж-19 от 10.01.2024 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране, с което на

дружеството са дадени задължителни указания.

ВРЪЩА преписката за ново произнасяне на КЕВР, при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивната част на решението.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на "Електроразпределение ЮГ" ЕАД съдебни разноски в общ размер от 1 354,70 /хиляда триста петдесет и четири лева и 70 ст./ лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИ

Я: